

Ön felismeri, hogy Mária bizonytalan az oltással kapcsolatban. Aggályai vannak az oltás mellékhatásai miatt, mégsem utasítja el az oltást. Ön megállapítja, hogy Mária a bizonytalan-ok csoportjába tartozik.

Ön: Értem, beszélhetünk erről. Mondja el, mit hallott az oltás mellékhatásairól! (Nyitott kérdés, a páciens aggodalmához illeszkedve.)

Mária: Azt mondják, hogy az oltás megvéd minket, de ebben nem vagyok teljesen biztos. Az interneten sokat olvastam a COVID-19 elleni oltás szörnyű mellékhatásairól, például allergiás reakciókról. Aggódok, hogy épp az oltás miatt leszek beteg, vagy hogy olyan súlyos allergiás reakciót vált ki nálam az oltóanyag, amit a szervezetem nem tud legyőzni.

Ön: Úgy tűnik, hogy nagyon aggódik emiatt (empatikus válasz). Mint mondta, a védőoltás megvéd minket a betegségtől. Úgy látom, hogy a legjobb döntést szeretné hozni az egészsége érdekében, de aggódik a mellékhatások miatt. (Reflektív meghallgatás és Mária aggodalmának elismerése.) Nagyon jó, hogy azon gondolkodik, mi a legjobb az egészsége szempontjából, és utána néz a védőoltásokról szóló információknak. (Megerősítés és bátorítás). Ha nem bánja, megoszthatok néhány további információt, ami segítheti a döntését. (Kezdje felvetéssel!)

Mária: Persze! Szeretném tudni, milyen kockázatot vállalok!

Ön: Igen! Mindenképpen tisztában kell lennie a kockázatokkal. (Megerősítés.) Mint minden oltóanyag esetében, a COVID-19 elleni oltás beadása után is jelentkezhetnek mellékhatások. A védőoltás leggyakoribb mellékhatása az injekció beadásának helyén jelentkező fájdalom, továbbá a fejfájás, fáradtság, izomfájdalom, láz és hidegrázás. Ezek az enyhe mellékhatások azonban 24-72 óra elteltével elmúlnak. A súlyos mellékhatások, mint például az allergiás reakciók, rendkívül ritkák. Egy nemrégiben végzett gyógyszerbiztonsági vizsgálat szerint 200 000 oltott közül legfeljebb csak egynél fordult elő allergiás reakció. A ritka és súlyos allergiás reakció elkerülése érdekében az oltás után minden páciens 15-30 percig megfigyelés alatt tartunk, hogy a képzett egészségügyi személyzet azonnal tudjon segíteni, ha netán súlyos allergiás reakció lépne fel. (Információ-megosztás.) Tény, hogy a COVID-19 miatti megbetegedés súlyos lefolyásának és/vagy súlyos szövődményeinek kockázata jóval nagyobb, mint a védőoltás kockázata. Ezért ajánlom Önnek mindenképpen, hogy még ma oltassa be magát! Hogy érzi, segített ez a beszélgetés tisztázni a kockázatokat? (Ellenőrzés, hitelesítés, megerősítés.)

Mária: Hát igen,... segít, ha tudjuk, mire számíthatunk. Köszönöm, hogy időt szánt arra, hogy meghallgassa az aggodalmaimat.

Ön: Szívesen segítek. A védőoltás mellékhatásairól folytatott beszélgetésünk alapján mit gondol, mit kéne tennie? (Összegzés és döntés.)

**Ön felismeri, hogy Sándor bizonytalan az oltással kapcsolatban. Aggódik, hogy az oltás elég biztonságos-e, mégsem utasítja el az oltást.
Ön megállapítja, hogy Sándor a **kétkedők** csoportjába tartozik**

Ön: Értem, hogy aggódik. Mondja el, mit hallott az oltóanyag-fejlesztésről, ami miatt elbizonytalanodott az oltás biztonságosságát illetően!
(Nytított kérdés, a páciens aggodalmára reagálva.)

Sándor: Hát, beszéltem a családommal és a barátaimmal. Többen aggódnak amiatt, hogy az oltás kifejlesztése túlságosan elsietett volt. Azt olvastam, hogy egy oltás fejlesztése évekig tart, de ennél ez csak pár hónapig tartott, így nem tudom, hogy nem spóroltak-e pár dolgon, és hogy valóban biztonságos-e.

Ön: Ha jól értettem, akkor azért aggódik, mert ez a vakcina új, és más oltóanyagokhoz képest gyorsabban fejlesztették ki. (Reflektív meghallgatás.)

Sándor: Igen, így van. Nem akarok kísérleti nyúl lenni!

Ön: Megértem az aggodalmát (elismerés). Fontosnak tartom, hogy elmondja az aggályait, és a biztonsági kérdésekre is gondoljon. (Megerősítés és bátorítás). Ha egyetért, megoszthatok Önnel néhány további információt a vakcina kifejlesztéséről, és elmagyarázom, miért ajánlom Önnek ezt az oltást. (Kezdje felvetéssel!) Páciens beleegyezését követően:

Ön: Igaza van abban, hogy a vakcinát más vakcinához képest meglehetősen gyorsan fejlesztették ki. (Elismerés.) A COVID-19 megbetegedés magas kockázata és a világszerte tapasztalható magas fertőzöttségi arány miatt a klinikai vizsgálatok gyorsabban haladtak, mint ahogyan az más vakcinák esetében eddig lehetséges volt. Ennek oka, hogy a vakcina tesztelésekor már megkezdődött világjárvány miatt több tízezer ember gyorsan jelentkezett a védőoltási kísérletekben való részvételre, szemben a más vakcinák esetében szokásos 12-18 hónapos toborzási idővel, amelynek töredéke is elegendő volt a COVID-19 elleni vakcina klinikai vizsgálata esetén. A COVID-19 világjárvány miatt nagyon gyorsan, rengeteg pénzt és szakembert, köztük világhírű tudósokat vontak be a vakcina kifejlesztésére. Minden oltóanyagnak át kell esnie egy előzetes teszten és a klinikai vizsgálatok három fázisán. A vakcinák tesztelése során nem hagytak ki egyetlen lépést sem, hanem a folyamat egyes szakaszait párhuzamosan, egyidőben végezték, hogy minél több adatot gyűjtsenek a lehető leggyorsabban. (Információ megosztás.) A felügyeleti szervek a COVID-19 elleni oltások esetében is szigorú biztonsági, minőségi és hatásossági követelményeket állítottak fel, amelyeknek meg kellett felelniük, mielőtt a vakcinák használatát engedélyeznék. Eddig egyik oltóanyagkísérlet sem jelzett komoly biztonsági kockázatot a COVID-19 elleni vakcina klinikai vizsgálata során. (Információ megosztás.) Ezek az új információk segítettek eloszlatni a vakcinafejlesztésével kapcsolatos kétségeit? (Ellenőrzés.)

Sándor: Igen, segít, ha ismerjük ezeket a háttérinformációkat. De mi a helyzet az oltás mellékhatásaival?

Ön: Igen, fontos, hogy tájékozott legyen (**kapcsolat és bizalom kiépítése**). Ami a mellékhatásokat illeti, enyhe, rövid idejű mellékhatásokra számíthat, mint például karfájdalom, fejfájás, fáradtság, izomfájdalom, láz és hidegrázás. A legfontosabb, hogy védettséget szerezzen a COVID-19 ellen. Kifejezetten ajánlom ezt az oltást az Ön egészségének védelme érdekében. A kora és a krónikus betegsége miatt védőoltás nélkül jelentős a kockázata annak, hogy ha megfertőződik, a megbetegedése súlyos lefolyású lesz, amely miatt kórházba is kerülhet. Határozottan állítom Önnek, hogy a vakcina előnyei messze felülmúlják a kockázatokat. (**Erős ajánlás.**)

(Gondolkodási szünet)

Van még kérdése a védőoltással kapcsolatban, amit szeretne megbeszélni? (**Ellenőrzés.**)

Sándor: Nem, azt hiszem, most már egy kicsit világosabb

Ön: Tehát Sándor, az oltás biztonságosságáról folytatott beszélgetésünk alapján hajlandó lenne most beadatni magának a védőoltást? (**Összegzés és döntés.**)

Ön Éva jelzései alapján megállapítja, hogy Éva soha nem szeretné beoltatni magát, és a természetes immunitást részesíti előnyben. Lehet, hogy az oltással kapcsolatos elvi álláspontja miatt úgy gondolja, hogy a vakcinák nem biztonságosak = elutasítja az összes oltást.

Ön: Éva, szeretném megérteni a döntését, elmondaná bővebben, hogy miért nem hisz a védőoltásokban? (Ne vitatkozzon, vagy javítsa ki a tévhiteket. Vizsgálja meg az aggodalmakat!)

Éva: Rengeteget olvastam az interneten arról, hogy a védőoltások megbetegíthetnek.

Ezért nem adatom be soha az influenza elleni védőoltást sem. Egyébként is, úgy gondolom, hogy a természetes védelem jobb nekem.

Ön: Látom, hogy sokat gondolkodott ezen a kérdésen, és megértem, hogy aggódik a védőoltások miatt. (Elismerés.) Ha nem bánja, szeretném megosztani önnel az ismereteimet. (Engedéllyel megosztani a tudást.)

Éva: Természetesen... de azt már most megmondom, hogy ma nem fogom beoltatni magam.

Ön: Rendben. Igaza van abban, hogy egy korábbi COVID-19 fertőzés hatására az immunrendszere ellenanyagokat termel, amelyek védelmet nyújtanak az újabb megfertőzéssel szemben. A szakemberek azonban még nem tudják, hogy ez a védelem mennyi ideig tart. A szervezet természetes immunitása is egyénenként változó mértékű. Biztosíthatom Önt arról, hogy az újabb fertőzés elkerülésének leghatékonyabb módja az általunk javasolt oltás beadása. Az oltóanyag nagyon biztonságos, és ritkán jelentkeznek súlyos mellékhatások. A szakemberek folyamatosan ellenőrzik az oltóanyag-biztonsággal kapcsolatos adatokat. Bármilyen probléma merülne fel, új vizsgálatokat végeznek, hogy ellenőrizzék, az eredmények megfelelnek-e a hatásossági és biztonságossági elvárásoknak vagy sem. (Megosztás.)

A COVID-19 fertőzés súlyos egészségügyi kockázata, valamint az újrafertőződés gyakori előfordulása miatt is kifejezetten ajánlom Önnek az oltást, függetlenül attól, hogy már korábban esetleg átesett a betegségen. (Adjon határozott ajánlást!) Különösen azért, mert a munkahelyén magas a COVID-19 fertőződés kockázata.

Ön: Megértem, hogy úgy döntött, ma nem oltatja be magát, de szeretném, ha tudná, hogy ezzel mekkora kockázatot vállal. Kérem, hogy ha a COVID-19 betegségre jellemző jeleket és tüneteket észlel magán, forduljon orvoshoz. (Nyomtatott tájékoztató a COVID-19 fertőzés jeleiről és tüneteiről.) Addig is, amíg nem oltatja be magát, gyakori kézmosással, valamint a száját és orrát eltakaró maszk viselésével védheti magát és másokat. Azonban ne feledje, hogy ettől még továbbra is fennáll az újrafertőződés veszélye!

(Tájékoztató a vakcina elutasításának kockázatairól és felelősségéről!)

Bármikor szívesen látjuk a rendelőben, ha kérdése van, vagy meggondolta magát.

(Lehetőség biztosítása további megbeszélésre.)

További információk:

Anna kéri a COVID-19 elleni védőoltást, és motivált = Elfogadó.

Ön: Jó hallani, hogy készen áll az oltásra. (Bátorítás.) Először is szeretnénk ellenőrizni, hogy biztonságos lesz-e az Ön számára a védőoltás beadása. Kitöltötte az oltás előtti vizsgálati kérdőívet? Ez segít eldönteni, hogy van-e bármi kizáró oka annak, hogy ma megkapja a COVID-19 oltást. (Kérdezze ki a páciens az ellenjavallatokkal és az elővigyázatossági intézkedésekkel kapcsolatban.)

Ön: Nagyszerű! Látom, hogy Ön valóban megfelel a COVID-19 elleni védőoltás feltételeinek. Anna, van kérdése, mielőtt beadnám az oltást? (Kérdezze meg, hogy van-e kérdése!)

Anna: Igen, szeretném tudni, hogy fájni fog-e?

Ön: Ez egy jogos kérdés. Beszéljük meg a védőoltás lehetséges mellékhatásait, és azt, hogy mit tehetünk a tünetek enyhítése érdekében. A COVID-19 elleni oltást a vállába adják be. A tű beszúrásakor enyhe csípést érezhet. Ezt követően 15-30 percig itt kell maradnia, hogy biztosak legyünk abban, hogy nem lép fel semmilyen allergiás reakció. (Magyarázza el a folyamatot!) A leggyakoribb mellékhatások, melyek előfordulhatnak: fájdalom és duzzanat az oltás helyén, esetleg hőemelkedés, kisebb láz és izomfájdalom.

Ne feledje, ezek a mellékhatások azt jelzik, hogy a szervezete jól reagál a védőoltásra, az immunrendszere megkezdte a védekezést. Ezek a tünetek általában az oltást követő néhány napon belül enyhülnek, de ha – nagyon ritkán - mégis hosszabb ideig tartanak, kérem, vegye fel a kapcsolatot a rendelővel.

A fájdalom/duzzanat csökkentése érdekében hidegvizes borogatást alkalmazhat. Ha láza van, ügyeljen arra, hogy igyon sok folyadékot. (Tudásmegosztás: Figyelmeztetés a mellékhatásokra és a fájdalomcsillapításra.). A következő oltásra fél/egy év múlva lesz szükség. (Magyarázza el a folyamatot!)

Beoltják/beoltja Annát.

Ön: Gratulálok, fontos lépést tett az egészsége védelmében! (Oltás és gratuláció.) Beszéljük meg a következő oltás esedékességét (fél/egy év) és az addigi óvintézkedéseket.

Ön: Anna, szeretném, ha tudná, hogy bármilyen oltás után időbe telik, amíg a szervezet védettsége kialakul. A COVID-19 elleni vakcinák nyújtotta védelem az oltás után 1-2 hét elteltével éri el a megfelelő szintet. Ezért nagyon fontos, hogy továbbra is tegyen meg mindent a fertőzés elkerülése érdekében, például az otthonán kívül viseljen a száját és orrát eltakaró maszkot, tartson legalább egy méteres távolságot másoktól, mosson gyakran kezet, és próbálja elkerülni a zsúfolt, zárt és szűk helyeket. (Az oltás utáni lépések áttekintése.)

Ön: Jó volt ma látni Önt, és hamarosan újra találkozunk a következő oltásnál. Megmutatom, hol tud várakozni, amíg 15-30 percig megfigyelés alatt tartjuk. (Oltás utáni lépések.)

